

**„Közösségépítés és kohézióerősítés
Felsőtárkány és
a szomszédságában lévő településeken”**

TOP-5.3.1-16-HE1-2017-00015

2019. május

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Közösségi beszélgetések Felsőtárkány településen

Bevezetés

A *„Közösségépítés és kohézióerősítés Felsőtárkány és a szomszédságában lévő településeken”* című projekt az Eger Térsége Fejlesztési Egyesület (ETFE), Felsőtárkány Község Önkormányzata és a Felsőtárkányi Művelődési Ház konzorciumi együttműködésében valósul meg. A projekt keretében tervezett tevékenységek az Eger Térsége Fejlesztési Egyesület tagtelepülésén, Felsőtárkányban kerülnek megvalósításra a 2018. október 15. és 2022. július 31. közötti időszakban.

A projekt hosszú távú célja a közösségfejlesztés, a helyi társadalomhoz való tartozás elősegítése, hogy mindenki közösségi és társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye és lehetősége saját életfeltételeinek javítására, valamint legyen képes a közös cselekvésben való részvételre, hiszen a közjóért folytatott, lokális társadalmi csoportokban zajló közösségi cselekvés a részvételi demokrácia fő megnyilvánulási formája. A részvétel – csakúgy, mint a közösséghez tartozás – megvalósulhat önmagától is, jelen projekt esetében azonban lehetőség nyílik szakmai beavatkozásra, rásegítésre. Így a projekt segítségével, iránymutatásával, a helyi erőforrások fejlesztésével a későbbiek folyamán az adott közösség és tagjai képessé válnak a helyi igényeknek megfelelő programok, rendezvények, kezdeményezések megvalósítására.

A projekt eredményeként fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, a helyi civil társadalom

megerősödése segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását, erősödik a civil aktivitás, valamint a településhez, térséghez való kötődés. Az együttműködések következtében új erőforrások aktivizálódnak, melyek minőségi változást hozhatnak a közösség életében.

A helyi identitás és kohézió erősítése érdekében közösségfejlesztő programok megvalósítására kerül sor. A tervezés és a kapcsolatépítés első lépése a közösségi interjúk és a közösségi felmérés elkészítése volt, melynek eredményeit, tapasztalatait a kötetlen beszélgetések keretében foglaltuk össze.

A közösségi beszélgetés célja

Célkitűzésünk a helyi identitás erősítése, a meglévő közösségek kibővítése és új szerveződések létrehozása. Szeretnénk, ha Felsőtárkány összetartóbb település lenne, ahol az emberek ismerik egymást, érdeklődnek az éppen aktuális ügyekről, és részt vállalnak a változások elindításában. A projekt keretein belül szeretnénk feltárni a lakosság igényeit, szeretnénk megismerni, ki miben tud és miben szeretne szerepet vállalni. A hosszú távú cél önszerveződő közösségek létrejötte, melyek a jövőben képesek a saját lábukon is megállni. Szeretnénk feltárni az eddig rejtett, a közösség számára jelenleg még nem elérhető, de a közösség tagjainál megbúvó hagyományokat, kulturális, gazdasági, vagy szakmai tudást igénylő értékeket.

A beszélgetések keretében a január hónapban elindult közösségi felmérés és interjúk során szerzett tapasztalatok, feltároló értékek és a közösségi problémák nyilvánossá tételére és megbeszélésére került sor a közösségfejlesztő irányítása mellett.

A közösségi beszélgetések lebonyolítása

A közösségi tervező műhelyekre a február és május közötti időszakban összesen hét alkalommal került sor, egészen a helyi cselekvési terv összeállításáig.

1. beszélgetés: 2019. február 14. 16:00
2. beszélgetés: 2019. február 21. 16:00
3. beszélgetés: 2019. március 2. 16:00
4. beszélgetés: 2019. március 19. 17:00
5. beszélgetés: 2019. április 9. 17:30
6. beszélgetés: 2019. május 24. 18:00
7. beszélgetés: 2019. május 25. 10:00

A nyilvános közösségi beszélgetésre a meghívás több módon történt. A személyes megkeresések mellett, a meghívók egyrészt plakátokon, másrészt pedig a helyi elektronikus platformokon (honlap, hírlevél, közösségi oldal, online képűjság és helyi kábeltévé) keresztül jutottak el a lakossághoz. A későbbi alkalmak esetében pedig már száj-ról-szájra terjedt a hír, bár megtapasztaltuk, hogy a résztvevők száma még a legkörültekintőbb szervezés ellenére is nagyon változó volt. Minden közösségi beszélgetésen jelenléti ív és fénykép készült. A résztvevők száma egy-egy műhely alkalmával általában 10-20 fő között mozgott.

A programok állandó résztvevője volt a konzorciumi tag Felsőtárkányi Művelődési Ház részéről Buzás Eszter (intézményvezető) és Tichy Rita (közösségfejlesztő), valamint a konzorciumvezető ETFE részéről Jordán Péter (szakmai vezető) és Kupihárné Bata Szilvia, a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt szakmai mentora.

A helyszín minden esetben a Művelődési Ház közösségi színtere, a település életében központi helyet betöltő Faluház (3324, Felsőtárkány, Fő út 350.) volt.

1. beszélgetés: 2019. február 14. 16:00

Az első felsőtárkányi lakossági információs fórumra a 2019-es év első falugyűlése és közmeghallgatásának keretei között került sor a polgármester úr javaslatára. A fórumon a képviselőtestület tagjai, az önkormányzat és számos helyi civil szervezet is részt vett.

A projekttel kapcsolatos fórumot Dr. Juhász Attila Simon polgármester úr nyitotta meg, aki beszélt a felsőtárkányi TOP-5.3.1-projekt részleteiről, a megvalósítás lehetőségeiről. A későbbiekben Kupihárné Bata Szilvia mentor előadása következett a Cselekvő Közösségek projektről, melynek keretében a Cselekvő Közösségek és a TOP-5.3.1 – A helyi identitás és kohézió erősítése című pályázat összefonódásai, együttműködési lehetőségei, továbbá a közösségfejlesztési folyamat módszertani alapjai is bemutatásra kerültek.

A szakmai vezető tájékoztatta a lakosságot az éppen zajló, illetve elinduló közösségfejlesztéssel kapcsolatos elképzeléseinkről, céljainkról és a projekt kínálta fejlesztési lehetőségekről. A rendezvény végeztével a helyi közösségfejlesztők irányításával az érdeklődő lakosokkal beszélgettünk. Megválasztottuk a projekt kapcsán felmerülő kérdéseket, beszélgettünk a lehetőségekről, a közösségfejlesztési folyamatok helyi tervezéséről, ütemezéséről. Igyekezünk lelkesíteni a lakosságot és aktivitásra, együtt gondolkodásra, együtt cselekvésre hívtuk őket.

A lakossági információs fórum sikeres volt, a résztvevők jó része érdeklődött a közösségfejlesztés témája iránt, véleményeink szerint sokukkal találkozunk majd a további közösségi beszélgetéseken.

2. beszélgetés: 2019. február 21. 16:00

Résztvevők: Buzás Eszter (intézményvezető), Tichy Rita (közösségfejlesztő), Kupihárné Bata Szilvia (TOP Cselekvő közösségek” szakmai mentor), és a helyi aktív érdeklődők, hangadók.

Résztvevők száma: 12 fő

A műhely fő témája a már lezajlott közösségi interjúk ismertetése, megbeszélése volt. A közösségfejlesztő beszámolt az interjúk során szerzett tapasztalatokról, a feltáruuló értékekről, közösségi problémákról, helyi ügyekről. Majd a jelenlévők közösen megállapodtak a kiemelt témák megvitatásának ütemezéséről, melyek alapján a közösségi beszélgetés szabályos időközönként folytatódni fog, ezáltal pedig új folyamat, szokás épül a helyi közösségben.

SZÉCHENYI

FEBRUÁR 21. 16:00
FELSŐTÁRKÁNY FALUHAZ

M E G H Í V Ó
KÖZÖSSÉGI BESZÉLGETÉSRE

* A helyi identitás és kohézió erősítése
Felsőtárkányban* TOP 5.3.1-16 számú pályázat

Kérjük, jöjjön el és mondja el közösségépítéssel kapcsolatos terveit és elképzeléseit, hogy Önnek közösen építhessük településünk közösségi életét!

Hogyan tegyük jobbá életminőségünket?
Te mit tudsz hozzá tenni?

Beszélgessünk, ötleteljünk!

Motiváció
Ötletek
Programok

Önkéntesség
célok
Szabadság

Szórakozás

A beszélgetés a gasztronómia vonalán indult el. A helyi hagyományok felelevenítése kapcsán szorgalmazták, hogy ne csak a tárkányi rétes legyen kiemelve, hiszen a községnek vannak más gasztronómiai jellegzetességei is. Szó volt a település adottságainak kihasználásáról (pl. tópart, horgásztó), a lehetséges táborok szervezéséről. A jelenlévők hiányolták a civil szervezetek részvételét, melyek közül a beszélgetésre egy sem jött el. Dicsérték a közművelődés munkáját, és a jelenlévők egyöntetűen azt mondták, nagyon nehéz a polgárokat mozgósítani. Ugyanakkor megállapították, hogy létezik a településen egy aktív mag, akik szinte minden rendezvényen, minden megmozduláson ott vannak. Véleményük szerint ezt a központi magot kellene kibővíteni.

Felvetődött a szállásadók megkeresése – következő beszélgetésre való invitálás is. Kisebb vitát indított az a téma, hogy olyan embereket keresünk, vagy várunk, akiknek

érdeke fűződik ahhoz, hogy legyen több program, szerveződés stb. Ilyenek a szállásadók, akik örülnek, ha minél több a program, minél vonzóbb a település. A másik oldal azt fogalmazta meg, hogy a lakosság önmagáért szerveződjön, ne érdekből. Mindenesetre abban állapodtunk meg, hogy a következő alkalomra meghívjuk a szállásadókat, hiszen több település is példát tud mutatni abban, hogy a szállásadók összefogásával, egymás támogatásával jelentős eredményeket lehet elérni. A gasztronómia vonalát követve felvetődött a helyi termelői piac létrehozása: több helyi lakos is jelezte, hogy nyitott a dologra.

A beszélgetés azzal a megállapítással zárult, hogy létezik a településen egy nem is kicsiny mértékű és hatókörű potenciál, amely fejlesztések, előre lépések motorja lehetne.

A műhelyek fontos eredménye volt, hogy a beszélgetések során körvonalazódott a szélesebb közösség bevonása érdekében megvalósítandó közösségi felmérés tartalma. Megfogalmazódtak a fő kérdések és alternatívák, melyek mentén az aktív maggal közösen megfogalmaztuk a kérdőív kérdéseit. A kérdőív összeállításában így részt vettek közösségfejlesztők, önkéntesek és aktív szerepvállalók, a végleges változat pedig a szakmai vezető kezéből került ki, melynek lakossághoz való eljuttatásában az online felületek mellett a beszélgetésen résztvevők személyesen is nagy szerepet játszottak.

3. beszélgetés: 2019. március 2. 16:00

Résztvevők: Buzás Eszter (intézményvezető), Tichy Rita (közösségfejlesztő), Kupihárné Bata Szilvia (TOP Cselekvő közösségek” szakmai mentor), és a helyi aktív érdeklődők, hangadók.

Résztevők száma: 8 fő

Ez alkalommal sajnos kevesen jöttek el a közösségi beszélgetésre, de aki eljött nagyon hatékonyan vett részt a beszélgetésben. Az egyik jelenlévő egy több mint 30 évet Budapesten élő hölgy volt, aki ennyi év után visszaköltözött szülőfalujába. Nagyon érdekes volt a vele való beszélgetés, elmondta, milyen változásokat tapasztalt azóta mióta ő elköltözött, és megtudhattuk azt is, hogy miért költözött haza ennyi év után. Ismét egy pozitív visszajelzés az- zal kapcsolatban, hogy miért jó Felsőtárkányban élni. A hölgy, Barta Kata, aki két társával egyetemben egy mesekönyvet adott ki ebben az évben. A mesekönyv, melynek egyik szereplője egy helyi kislány, feleleveníti a tárkányi hímzés képeit. A könyv helyi értéket mutat be, és őriz, ismerteti meg a szülőkkel és a gyerekekkel egyaránt. A beszélgetés során felvetettünk egy esetleges könyvbemutató megszervezését a könyvtárban. Katának nagyon tetszett az ötlet, amit a beszélgetés folytatásával tovább is gondolt. A könyvbemutatóra a könyvvel és a hímzéssel kapcsolatos kézműves foglalkozást tervezünk.

A beszélgetés során ismét felvetődött a gasztronómia: megállapítottuk, hogy igény mindenképpen van rá, melyre bizonyíték, hogy idén két alkalommal is szerveztünk rétes sütő műhelyt, ahol a hagyományos tárkányi réteskészítés fortélyait sajátíthatták el a résztvevők. Rejteget még kincseket a tárkányi gasztronómia, melynek felkarolására a nyugdíjas klub is tesz erőfeszítéseket. Szeretnék átadni tudományukat, az eredeti recepteket és elkészítése módjukat. Reményeink szerint teljesül elképzelésük, a Művelődési Ház támogatni fogja őket.

Fontos feladatként jelent meg a szélesebb rétegek bevonása, a közösségi szempontból eddig inaktív személyek bevonása és felkarolása. Az emberek sok ok miatt távol maradhatnak – nincs önbizalmuk, tartanak attól, hogy kihasználják őket, vagy egyszerűen csak félnek az új és szokatlan munkamódszertől. Őket is be kellene vonni a közösségi folyamatba, így a beszélgetésen e kérdés megoldása kapcsán is elkezdődött az ötletelés.

4. beszélgetés: 2019. március 19. 17:00

Résztvevők: Buzás Eszter (intézményvezető), Tichy Rita (közösségfejlesztő), Kupihárné Bata Szilvia (TOP Cselekvő közösségek” szakmai mentor), és a helyi aktív érdeklődők, hangadók.

Résztvevők száma: 16 fő

Az első olyan „igazi” beszélgetés volt, amikor a helyiek aktívan képviseltették magukat és igazán gyümölcsöző összejövetel volt.

A beszélgetés első részében felelevenítették, hogy régebben milyen közösségi megmozdulások voltak a

településen és kis nosztalgiával üdvözölték az új kezdeményezést, amit a közösségi beszélgetés nyújt nekik. Szóba kerültek a helyi civil szervezetek, milyen feladatokat végeznek, milyen céllal és kik hozták létre ezeket, milyen napi gondokkal küzdenek (pl. nincs a pályázatok megírására alkalmas személy). Kimondásra került, hogy a helyieknek fontos lenne a közös gondolkodás, egy fórum, amikor pl. a következő évi települési programok tervezéséről esik szó. Az egyik résztvevő megjegyezte, hogy sajnos sokszor problémát okoz egy-egy helyi rendezvény látogatottságában az, hogy a szűkebb-tágabb környéken is nagyon sok rendezvény van, ami gyakran esik egy időpontra, és ez lehet az oka, ha egy-egy rendezvény látogatottsága alacsonyabb, és nem a rossz szervezés vagy az érdektelenség miatt jönnek kevesebben. A probléma jelenlétét többen is megerősítették. A környező civil programok, rendezvények összehangolása érdekében fölmerült egy térségi civil kerekasztal létrehozásának gondolata.

2019. március 19. 17:00 Közösségi beszélgetés

Várunk mindenkit szeretettel akinek fontos a település jövője, van véleménye, és úgy érzi otletével, tennével hozzá tud járulni a közösségi élet felpezsdítéséhez.

Helyszín: Faluház 17:00

Mit jelent itt élni? Kérdéshetünk: És tessék is! Persze nem céltalanul, csak úgy. Fontosnak tartjuk, hogy megismerjük a településen élők tapasztalatait, gondolatait. Ez az első lépés ugyanis a köztöbben megfogalmazható, majd megvalósítható programok és tevékenységek eléréséhez. Most pedig azt szeretnénk, ha elindulnánk ezen az úton, hogy legalább a következő bő 3 esztendőben aktívan éljünk együtt itt, s mindenki úgy érezhesse, hogy JÓ itt élni!

Érdekes módon az újabb körben is felmerült a gasztróklub indítására az igény, úgy tűnik, ez egy érdekes és időszerű

téma, ami egyidejűleg foglalkoztatja a különböző társadalmi háttérű lakosokat. A helyi közművelődési intézmény munkáját érintő építő kritika is elhangzott, szponzoráció és szervezési kérdéseket illetően.

Teljesen új gondolként merült fel a közös kert kialakítása a Tájházban. A Tájházhoz tartozik egy viszonylag nagy, műveletlen földterület, amely felkeltette az egyik lakos figyelmét. A korábban kigondolt termelői piacra is lehetne itt termelni, és csak úgy repkedtek az újabbnál újabb ötletek... Nem csak a termelői piacon, hanem a gasztróklubban is fel lehetne használni a közösen megtermelt javakat. Sőt még az is szóba került, hogy vajon milyen módon lehetne bevonni a közös munkába az iskolásokat, esetleg óvodásokat. Fontos lenne, hogy már gyermekkorban megismerkedjenek az ifjak a kert munka szépségeivel, a természetű növényekkel. Sajnos mára már a falvakat is utolérte az a tendencia, hogy nem termelnek fáradtságos munkával saját területen, hanem inkább megveszik a piacon a zöldségeket. Így lassacskán eljutunk oda, hogy egy városi kisgyerek hamarabb lát testközelről kertművelést, mert a szülők elviszik olyan helyre, ahol ez még megtekinthető. A falusi kisgyermek viszont aligha jutnak el máshová megismerni a kertművelést. Első lépésként azonban mégsem azt javasolták a résztvevők, hogy azonnal induljon a kertészkedés, hanem inkább a virtuális világ felé terelnék ezt a kérdéskört. Az ötletük szerint kellene egy zárt Facebook csoportot létrehozni, ahol egyelőre tapasztalatokat lehetne cserélni, kezdő kertészkedők kérhetnének a gyakorló tagoktól tanácsokat. Később viszont személyes találkozókban, közös együttlétekben is gondolkodnak.

Szintén új, bár korábbi hagyományokon alapuló gondolat volt egy-egy főzőverseny rendezése. Úgy tűnik az ilyen gasztrokulturális jellegű rendezvények továbbra is népszerűek az itt lakók körében. Itt felmerült kérdésként a szabályossággal kapcsolatban a NÉBIH-felé való elszámolás kérdésköre. Ennek utána kell járni, hogy a jogi szabályozásnak megfeleljen az eltervezett főzőverseny. Talán megoldást jelenthet, ha az érdeklődők fogyasztási igénye élelmiszerkészítésre szakosodott vállalkozók bevonásával valósul meg, a főzőverseny résztvevői pedig csak saját fogyasztásra és zsűrizésre készítenek ételt.

Nagyszerű és szintén újszerű ötletként merült fel a településszépítés, ami viszonylag alacsony befektetéssel valósítható meg. A beszélgetés során a tavaszi nagytakarításhoz kapcsolódóan kiskert vagy virágoskert szépségverseny megrendezése merült fel, mint konkrét ötlet. Ez nagy valószínűséggel népszerű lesz a lakosok körében, így megvalósításra kerülhet már ebben a szezonban.

Végül ezen a fórumon utolsóként, de nem utolsó sorban egy filmklub ötlete vetődött fel, amit a régebbi rendezvényeken készült videóból lehetne megvalósítani. A gondolat nagyszerű, ugyanakkor a meglevő, nagyszámú, vágtalan, több órás felvétel jelen formájában alkalmatlan a vetítésre. Jó lenne megtalálni azt az önként jelentkező aktív helyi lakost, aki szívesen munkálkodik a felvételek összerendezésével. Ennek a megvalósítása még várat magára, de mindenképpen érdekes elgondolás lenne.

A negyedik találkozó összegzéseként elmondható, hogy annak igen érdeklődő és aktív résztvevői voltak, tele újszerű és értékteremtő ötlettel. A résztvevők személyiségükönél fogva a saját köreikben hangadónak számítanak,

így általuk biztosított a program és a közösségfejlesztés fontosságának multiplikatív átadása, ugyanis a beszélgetések során elhangzottak továbbadásával erősíteni tudják a közösségi szemléletmódot. Nagyon fontos és mindenképpen említésre méltó, hogy a résztvevők maguk szorgalmazták, hogy folytassuk a megkezdett beszélgetést, mert remek ötletnek tartják az ilyen jellegű közös gondolkodást. A folytatás így áprilisban várható.

5. beszélgetés: 2019. április 9. 17:30

Résztvevők: Buzás Eszter (intézményvezető), Tichy Rita (közösségfejlesztő), Kupihárné Bata Szilvia (TOP Cselekvő közösségek” szakmai mentor), Kun Zsófia (NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. módszertani referense) és a helyi aktív érdeklődők, hangadók.

Résztvevők száma: 10 fő

Téma: a helyi közművelődési rendelet felülvizsgálata, véleményezése.

A pályázati Felhívás 3.1. *A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek* című fejezetében foglaltak szerint előírás a település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok közül a helyi cselekvési tervhez illeszkedő stratégiai dokumentumok közösségi áttekintése és amennyiben releváns, megújítása. Felsőtárkány esetében a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. §-a szerinti közművelődési rendeletet több mint 3 éve fogadták el, ezért az előírásoknak megfelelően sor került annak felülvizsgálatára és megújítására. A helyi közművelődési rendelet felülvizsgálata

időszerű volt, mert a korábbi még 2011-ben készült és időközben nemcsak a társadalmi elvárás, hanem a törvényi szabályozás is megváltozott.

A megújítás során külön beszélgetés keretében került sor a rendelet közösségi áttekintése és véleményezésére. Ezt az alkalmat kimondottan a helyi közművelődési rendelet véleményezésére és átbeszélésére szántuk, hiszen a tervezet az önkormányzat és a faluház információs hirdetőfelületein már kifüggesztésre került a társadalmi véleményezés céljából.

Az ilyen, „dokumentumalapú” tevékenység jellemzően kevesebbet érdekel. Fontos volt tehát, hogy a dokumentumokban szereplő tartalmat „lefordítsuk” a mindennapok nyelvére, ezzel is bővítve a bekapcsolódók körét. Sajnos ennek ellenére is kevesen jöttek el ez alkalommal, jóllehet a közösségfejlesztőn kívül egy, a témában jártas szakembert is elhívtunk, hogy az esetlegesen felmerülő kérdésekre szakszerű választ tudjunk adni.

A jelenlevők nagy érdeklődéssel vizsgálták át a rendelet tervezetét, és szinte sorról sorra követve végigjártuk a dokumentum minden vonatkozását. Szinte mindenki számára új és ismeretlen feladat volt egy száraz, jogi anyag értelmezése és feldolgozása.

Újdonság a közművelődés területén az alapszolgáltatások fogalma, ezeket is részletesen megvitattuk, hogy mit jelentenek, mi minden fér bele az egyes alapszolgáltatásokba, és melyek azok a programok és rendezvények, amelyek a településen megrendezésre kerülnek, ill. ezek hová sorolhatók. Így született meg a döntés, hogy a lehetséges hét alapszolgáltatásból hat az, amelyet úgymond ellát a

Felsőtárkányi Művelődési Ház, és ezek kerültek be a rendeletbe is. A vállalt alapszolgáltatások az alábbiak:

1. művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása;
2. a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése;
3. az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása;
4. a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása;
5. az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása;
6. kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Hosszas beszélgetés végén dőlt el az is, hogy mely civil és intézményi partnerek kerüljenek felsorolásra a rendeletben, akik együttműködnek a Művelődési Házzal a célok megvalósítása érdekében.

Reményeink szerint a rendelet közösség általi áttekintésének és véleményezésének köszönhetően jobb rálátást kaptak a helyi lakosok a jogszabályi háttérre, illetve magukhoz közelebbinek és ezáltal elfogadhatóbbnak, megvalósíthatónak érzik majd a helyi közművelődés működését.

Összességében elmondható, hogy a kis létszámú laikus érdeklők csoportja nagyon mély és hatékony munka keretében véleményezte a rendelet tervezetét és segítő új ötleteik révén sikerült azt végleges formába önteni. A Felsőtárkány Község Önkormányzata által hivatalosan elfogadott közművelődési rendelet 2019. április 26-án lépett hatályba.

6. beszélgetés: 2019. május 24. 18:00

Résztevők: Buzás Eszter (intézményvezető), Tichy Rita (közösségfejlesztő) és a helyi fiatal érdeklődők, hangadók.

Résztevők száma: 17 fő

A májusi beszélgetésre elsősorban a fiatalokat vártuk, mivel az eddigi közösségi beszélgetéseken nem igazán találkozhattunk ezzel a korosztállyal, s az ő véleményüket is szeretnénk volna megismerni. Sok-sok mondanivalóval, beszélgetéssel és nevetéssel telt a program, mindenki jókedvűen távozott és reméljük, sikerült egy kicsit rácsodálkoznunk arra, mennyi és mennyiféle érték is van ezen a településen, s, hogy ők, mint következő nemzedék, s mint a falu meghatározó részei, felelősek ezekért az értékekért. Természetesen a beszélgetés a közösségi felmérés három alapvető kérdése mentén indult el.

A kérdésre, hogy miért is jó Felsőtárkányban élni, számos érv elhangzott.

- Van közösségi élet. Egyrészt a néptáncsoport óvodáskortól egészen felnőttkorig végigkíséri az itt élő gyerekek életét, és meghatározó a közösség szempontjából. Másrészt az általános iskola nyolc éve is ad egy olyan biztos alapot, hogy a mostani egyetemisták is szívesen jönnek haza hétvégénként, hiszen itt a baráti kör.
- Nagyon közvetlen a kapcsolat a településen élő emberek között. Az utcán mindenki üdvözlő mindenkit, és figyelnek egymásra az emberek.
- Noha sok az idős ember, a település mégis fiatalos arculatot mutat, hisz rengeteg a fiatal, a kisgyerekes családok is nagy számban költöznek ide.

- Gyönyörű a természeti környezet, remek biciklizési, kirándulási lehetőségeket kínál a fiataloknak.
- Rendezett a településkép, jók az infrastrukturális lehetőségek.
- Számos igen színvonalas, kisebb-nagyobb rendezvény van a faluban egész évben.

Negatívumként jelentek meg az alábbiak:

- A távolsági buszközlekedés nagyon rossz, lehetetlen a menetrend, így a fiatalok hétvégeként és az esti órákban csak nagyon nehézkesen tudnak bejutni Egerbe, vagy a programok után hazajutni a településre.
- Sajnos a tóban nem lehet fürödni, pedig régen még strandja is volt a falunak!
- Kevés a szemetes a falu utcáin.
- A fiatalok szorosabb kapcsolatot szeretnének ápolni a testvértelepülésekkel és a térség településeivel.
- A falu játszóterei nagyon elhasználtak, rájuk férne egy felújítás.

A Tópart, mint meghatározó közösségi tér több igényt felvetett, ezek egy részének megoldásában a fiatalok is segíteni tudnak, akár közösségi akció keretében is:

- nincs egy lezárható, biztonságos, sok biciklis kérekpártároló a tóparton;
- kulturált illemhely szükséges;
- hétvégeként állandó, mini-rendezvényekre lenne szükség, hogy az idelátogatók mindig találjanak valami érdekeset;

- a Szikla-forrás környékének rendbetétele kiemelten fontos feladat.

Néhány remek, bár még kidolgozásra szoruló ötlet felmerült a harmadik kérdés kapcsán is:

- a települési alvég és felvég egész éves vetélkedői (focimeccs, ki-mit-tud, rajzpályázat, stb.) által a különböző korosztályok bevonásával az ovisoktól a nyugdíjasokig minden korosztályt mozgósítani lehetne;
- utcai (nép)táncverseny;
- szemétszedés (némi vicces felhanggal: kocsmatúrával egybekötött „Vidd és idd”-program);
- az ünnepekhez kapcsolódóan: húsvétkor póniszeres locsolkodás, közösségi májusfa állítása.

Az „És te mit tennél a településedért?”-kérdés kissé váratlanul érte a fiatalokat, így nem túl sok ötlet született, de arra biztattuk őket, hogy a most elindult közös gondolkodás mentén később is beszélgessenek. Ötleteikkel pedig keressék a kultúrház dolgozóit, akik lelkesen várják a segítő, együttműködő, szervezkedő fiatal korosztályt, hiszen a település jövője elsősorban az ő kezükben van.

7. beszélgetés: 2019. május 25. 10:00

Résztevők: Jordán Péter (szakmai vezető), Buzás Eszter (intézményvezető), Tichy Rita (közösségfejlesztő), Kupihárné Bata Szilvia (TOP Cselekvő közösségek” szakmai mentor), és a helyi aktív érdeklődők, hangadók.

Résztevők száma: 21 fő

A záró közösségi beszélgetésen került sor a helyi cselekvési terv megvitatására és alapjainak összeállítására, ezért a résztvevők meghívása kapcsán különösen nagy hangsúlyt fordítottunk arra, hogy minél szélesebb lakosságot elérjünk. A körültekintő tervezésnek köszönhetően a központi magot alkotó lakosok szép számmal megjelentek a közösségi műhelyen.

Első lépés a közösségi felmérés, interjúk alapján kirajzolódtott jelenlegi helyzet összegző bemutatása volt. A helyzetelemzés keretében SWOT analízis formájában összegyűjtöttük a feltárt értékeket, problémákat, lehetőségeket. Majd közösen megfogalmaztuk azokat a célkitűzéseket, melyeket a helyi közösség az élhető település szempontjából legfontosabbnak ítélte. A kiemelt fő irányvonalak alapján pedig már meg lehetett határozni az elérésük érdekében megvalósítandó intézkedéseket, a főbb tevékenységeket. Az egyes programokhoz, eseményekhez hozzárendeltük a célokat és célcsoportokat, behatároltuk az egyes programok megvalósulásának idejét, időintervallumát és a bevonható személyeket, helyi erőforrásokat.

A megvalósítandó tevékenységek összeállításánál figyelembe vettük a projekt Felhívásában és a Módszertani útmutatóban foglalt kötelező előírásokat és célokat. Majd a fentiek alapján elkezdtük a cselekvési terv és a programnaptár tervezetét összeállítani, így az elmúlt hónapok munkájának eredményeként elkészült a közösség által jóváhagyott Helyi Cselekvési Terv és a Rendezvénynaptár tervezete.

Összefoglalás

A műhelyek fontos eredménye volt, hogy körvonalazódtak a szélesebb közösség bevonása érdekében megvalósítandó feladatok, melyre alapozva tovább bővült a közösségi tervezésben résztvevők száma. A beszélgetés során megerősödött bennünk, hogy a helyi emberek szívesen beszélgetnek, élvezik egymás társaságát, és van mondanivalójuk egymás számára. Fontos mozzanat volt, hogy a résztvevők felismerték, vannak közös pontok, melyek mentén közösségi felelősségvállalás, elköteleződés és sok-sok eredmény, érték jöhet létre.

Az egyéni problémáktól, igényektől eljutottunk a csoport problémáihoz, igényeihez. A résztvevők megtanultak közösségekben gondolkodni, ami a további előrelépés, a további eredmények legfontosabb alapja. Kialakult a helyi aktív mag, akik elköteleződtek a közösségfejlesztési tevékenység mellett. Felszínre kerültek a fontos helyi igények, célokat tűztünk ki a programokkal, akciókkal kapcsolatban.

A műhelyeken körvonalazódott a projekt időszakára vonatkozó cselekvési- és programtervezet, melyre alapozva a kivitelezés intézményi és a projekt adta lehetőségeit leginkább ismerő szakértői csoport és a közösségfejlesztők véglegesíteni tudták a Helyi Cselekvési Tervet és a kapcsolódó rendezvénynaptárat. Természetesen a Terv és a rendezvénynaptár végső változatát meg fogjuk ismertetni a lakosság szélesebb köreivel is.

A kialakult és megkedvelt közösségi beszélgetéseket pedig a projekt teljes időtartamában folytatni kívánjuk, melyek során a lakossággal közösen értékelni kívánjuk majd

a közösségfejlesztési folyamat eredményeit, továbbá az érzékelt hatások, felmerült problémák és új lehetőségek mentén folyamatosan aktualizálni kívánjuk majd a helyi cselekvési tervet.

Összességében a közösségi beszélgetések célja a helyi társadalmat érintő kérdések megvitatása, a döntésekben való részvétel lehetőségének biztosítása volt. Az állampolgári attitűd fejlesztése, hogy a tagok átéljék: ez az én településem, melyre hatással lehetek, alakíthatom a környezetemet, a körülöttem levő világot. Terveink szerint a projekt keretében olyan elköteleződés jöhet létre, olyan értékek teremthetnek, melyre alapozva a település lakosai felelősséget tudnak és mernek vállalni a közösséget érintő ügyekben, a cselekvési tervben megfogalmazott közösségfejlesztési célok elérése érdekében.

A közösségi beszélgetéseken résztvevők
segítő együttműködését ezúton is köszönjük!

Készítette:

Jordán Péter, szakmai vezető
Buzás Eszter és Tichy Rita, közösségfejlesztők